

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375
1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 15, 20, 20¹, 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 20² IR 63¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Pagrindinis šio įstatymo uždavinys – siekti, kad 2020 metais energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, – sudarytų ne mažiau kaip 30 procentų, ir kad ši dalis toliau būtų didinama, tam panaudojant naujausias ir veiksmingiausias atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo technologijas ir skatinant energijos vartojimo efektyvumą.“

2. Pakeisti 1 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio įstatymo uždaviniai atskiruose energetikos sektoriuose:

1) atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su transporto sektoriaus galutiniu energijos suvartojimu, visų rūšių transporte padidinti ne mažiau kaip iki 10 procentų. Didžiausia bendra biodegalų ir skystųjų bioproduktų, pagamintų iš javų ir kitų krakmolingų augalų, cukrų ir aliejinių augalų bei augalų, auginamų žemės ūkio paskirties žemėje kaip pagrindinis pasėlis energijos gamybos tikslais, dalis turi būti ne didesnė kaip 7 procentai transporto sektoriaus galutinio energijos suvartojimo, o siektina biodegalų, pagamintų iš žaliavų, ir kitų degalų, numatytų šio įstatymo 6 straipsnio 14 punkte nurodytame Lietuvos Respublikos energetikos ministro patvirtintame sąraše, dalis sudarytų ne mažiau kaip 0,5 procento transporto sektoriaus galutinio energijos suvartojimo;

2) elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį, apskaičiuojamą šio įstatymo 13 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka, palyginti su šalies bendruoju galutiniu elektros energijos suvartojimu, siekti padidinti ne mažiau kaip iki 30 procentų;

3) centralizuotai tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį šilumos energijos balanse padidinti ne mažiau kaip iki 70 procentų, o namų ūkiuose atsinaujinančių energijos išteklių dalį šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse padidinti ne mažiau kaip iki 80 procentų.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 6¹ dalimi:

„6¹. **Atskaitinė elektros energijos kaina** – kaina, kurią gamintojas pagrįstai gali tikėtis gauti elektros energiją parduodamas rinkoje.“

2. Papildyti 2 straipsnį 18¹ dalimi:

„18¹. **Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių priedas prie rinkos kainos** (toliau – **priedas prie rinkos kainos**) – šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis elektros energijos gamintojui garantuojamos pajamos už pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių vienetą.“

3. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 27 dalį.

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas skatinamas taikant nustatytą paramos schemą, kurią sudaro viena ar kelios skatinimo priemonės. Skatinimo priemonėmis yra laikoma:

- 1) priedas prie rinkos kainos;
- 2) energetikos tinklų ar sistemų galios ir pralaidumo ar kitų atitinkamų techninių parametru rezervavimas atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms įrenginiams prijungti;
- 3) elektros energijos gamintojų atleidimas nuo atsakomybės už pagamintos elektros energijos balansavimą ir (ar) elektrinės gamybos pajėgumų rezervavimą skatinimo laikotarpiu. Ši skatinimo priemonė netaikoma elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojams, kurių eksploatuojama elektrinė yra 500 kW ir didesnės įrengtosios elektros energijos galios, arba bandomiesiems vėjo elektrinių projektams, kurių įrengtoji elektros energijos galia yra 3 ir daugiau MW ar elektrinę sudaro 3 ir daugiau elektros gamybos įrenginių;
- 4) energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių supirkimas. Ši skatinimo priemonė netaikoma elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojams, kurių eksploatuojama elektrinė yra didesnė nei 10 kW;
- 5) parama žemės ūkio produkcijos – biokuro, biodegalų, biotepalų ir bioalyvų gamybos žaliavos – gamybai ir perdirbimui;
- 6) privalomo atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti ir (ar) privalomo energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių vartojimo, taip pat biodegalų naudojimo reikalavimai;
- 7) parama investicijoms į atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias technologijas;
- 8) kitos įstatymų nustatytos lengvatos.“

2. Pakeisti 3 straipsnio 2¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„2¹. Šio straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose numatytos skatinimo priemonės asmenims taikomos tik tuo atveju, kai jie šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka įgyja ir turi teisę į šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytą skatinimo priemonę.“

4 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios 5 straipsnio 1 dalies 6 punktą.
2. Buvusius 5 straipsnio 7–10 punktus laikyti atitinkamai 6–9 punktais.

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) tvirtina priedo prie rinkos kainos didžiausio galimo dydžio nustatymo metodiką;“.
2. Pakeisti 11 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) tvirtina priedo prie rinkos kainos didžiausią galimą dydį ir kontroliuoja, kaip jis taikomas;“.
3. Papildyti 11 straipsnį nauju 3 punktu:

„3) tvirtina atskaitinės elektros energijos kainos nustatymo metodiką;“.
4. Papildyti 11 straipsnį nauju 4 punktu:

„4) tvirtina atskaitinę elektros energijos kainą ir kontroliuoja, kaip ji taikoma;“.
5. Papildyti 11 straipsnį nauju 5 punktu:

„5) tvirtina elektros energijos gamintojų investicijų į elektrines, kurioms taikomos šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytos skatinimo priemonės, atsipirkimo nustatymo tvarką;“.
6. Buvusius 11 straipsnio 3–14 punktus laikyti atitinkamai 6–17 punktais.

6 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti

plėtra

1. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti plėtra yra vienas iš strateginių valstybės energetikos politikos tikslų.

2. Maksimalius atsinaujinančių energijos išteklių elektros energijos, pagamintos atsinaujinančius energijos išteklius naudojančiose elektrinėse, prijungtos prie elektros tinklų, kiekius nustato šis įstatymas. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas elektros energijai gaminti skatinamas šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

3. Šio įstatymo uždavinys elektros energetikos sektoriuje – užtikrinti, kad iki 2020 metų elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekis, apskaičiuojamas šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka, sudarytų ne mažiau nei 3 TWh, nepriklausomai nuo elektros energijos gamybai planuojamų naudoti atsinaujinančių energijos išteklių.:

4. Siekiant šio straipsnio 3 dalyje nurodyto uždavinio, elektrinės statomos vadovaujantis bendraisiais teisės aktų reikalavimais ir (ar) taikant šio įstatymo 20, 20¹ ir 20² straipsniuose nurodytas paramos schemas ir 41 straipsnyje nurodytus finansavimo šaltinius. Pasiektas šio straipsnio 3 dalyje nurodytas elektros energijos kiekis neriboja elektrinių statybos, vadovaujantis bendraisiais teisės aktų reikalavimais ar naudojantis šio įstatymo 41 straipsnyje nurodytais finansavimo šaltiniais, elektros energiją gaminančių vartotojų ir perteklinės elektros energijos gamintojų elektrinių statybos.

5. Kai elektrinių bendras elektros energijos gamybos kiekis, apskaičiuojamas šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka, pasiekia šio straipsnio 3 dalyje nurodytą gamybos kiekį, pradėtas ir nebaigtas skatinimo kvotų paskirstymas šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose numatytais būdais nutraukiamas.

6. Elektrinių bendras elektros energijos gamybos kiekis apskaičiuojamas Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, įvertinant elektros energijos kiekį, pagamintą ar planuojamą pagaminti elektrinėse, kurioms taikomos šiame įstatyme nurodytos skatinimo priemonės, ir elektros energijos kiekį, pagamintą ar planuojamą pagaminti elektrinėse, kurios statomos ir pastatytos vadovaujantis bendraisiais teisės aktų reikalavimais. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaudamasi Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, apskaičiuoja ir savo interneto svetainėje viešai skelbia ir nuolat atnaujina informaciją apie pasiektą kiekį, nurodytą šio straipsnio 3 dalyje.

7. Elektros energiją gaminančių vartotojų saulės šviesos, vėjo ir biomasės energijos išteklius naudojančių elektrinių įrengtoji suminė galia apskaičiuojama kaip šių elektrinių įrengtųjų galių, nurodytų galiojančiuose leidimuose plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimuose gaminti elektros energiją ir prijungimo sąlygose, išduotose elektros energiją gaminantiems vartotojams, numatantiems plėsti (įrengti) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, kurioms Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 14 dalyje nustatyta tvarka leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas, suma. Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos skelbia ir nuolat atnaujina informaciją apie elektros energiją gaminančių vartotojų elektrinių įrengtąją suminę galią savo interneto svetainėje.“

7 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo turi teisę pasirinkti kitą technologiniu ir ekonominiu požiūriu tinkamą elektrinės prijungimo tašką, atsižvelgdamas į elektros tinklų operatoriaus nurodytą elektros tinklų pajėgumo lygį ir elektrinės įrengtąją galią. Pasirinkto prijungimo taško atitiktį nustatytiems technologiniams ir ekonominiams kriterijams kiekvienu konkrečiu atveju įvertina elektros tinklų operatorius. Jeigu prijungiant elektrinę statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens pasirinktame prijungimo taške padidėja prijungimo sąnaudos, padidėjusios prijungimo sąnaudos padengiamos šio įstatymo 21 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.“

2. Pakeisti 14 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Elektros tinklų operatorius turi teisę savo nuožiūra paskirti ir kitą elektrinės prijungimo tašką, nepaisydamas statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens pasirinkto prijungimo taško, kaip nurodyta šio straipsnio 5 dalyje. Dėl šio paskyrimo atsirandančios papildomos sąnaudos padengiamos šio įstatymo 21 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka.“

3. Pakeisti 14 straipsnio 11 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens įsipareigojimas per vieną mėnesį nuo elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties įvykdymo dienos apmokėti šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nurodyto dydžio elektrinės prijungimo išlaidas;“.

4. Pakeisti 14 straipsnio 13 dalį ir ją išdėstyti taip:

„13. Statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo, pasirašęs ketinimų protokolą, privalo pateikti elektros tinklų operatoriui šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio prievolių įvykdymo užtikrinimą, garantuojantį tinklų operatoriui šio asmens įsipareigojimų įrengti naujus arba plėsti esamus elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumus įvykdymą, ne vėliau kaip likus 15 kalendorinių dienų iki šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodyto skatinimo kvotų paskirstymo aukciono.“

8 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Asmuo, pasirašęs šio įstatymo 14 straipsnio 11 dalyje numatytą ketinimų protokolą, elektros tinklų operatoriui pateikia savo prievolių įvykdymo užtikrinimą, garantuojantį elektros tinklų operatoriui šio asmens įsipareigojimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių. Asmens prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis apskaičiuojamas dauginant numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 14,48 euro už 1 kW. Asmuo, laimėjęs skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną, dvigubai padidina elektros tinklų operatoriui pateiktą prievolių įvykdymo užtikrinimo dydį. Norint pratęsti leidimo plėtoti elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumus galiojimo terminą, kaip tai nustatyta Elektros energetikos įstatyme, prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis padidinamas dydžiu, kuris apskaičiuojamas dauginant numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 14,48 euro už 1 kW ir laikotarpio, kuriam norima pratęsti šio leidimo galiojimo terminą, trukmės, išreikštos metais.“

2. Pakeisti 15 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo nelaimi šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodyto skatinimo kvotų paskirstymo aukciono, atsisako dalyvauti šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytame skatinimo kvotų paskirstymo aukcione arba, laimėjęs šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytą skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną, užbaigia ketinimų protokole numatytos įrengtosios galios elektrinės statybą Statybos įstatyme nustatyta tvarka ir šiam asmeniui Elektros energetikos įstatyme nustatyta tvarka išduotas leidimas gaminti elektros energiją, elektros tinklų operatorius atsisako savo teisių pagal šio asmens prievolių įvykdymo užtikrinimą ir gražina jį šiam asmeniui ar jo prievolių įvykdymo užtikrinimą išdavusiam asmeniui. Šios dalies nuostatos dėl prievolių įvykdymo užtikrinimo gražinimo taikomos ir tuo atveju, kai šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytas skatinimo kvotų paskirstymo aukcionas nutraukiamas šio įstatymo 13 straipsnio 5 dalyje ir 20 straipsnio 18 dalyje numatytais pagrindais.“

9 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti skatinimas

1. Elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių, šios elektros energijos balansavimas ir centralizuota prekyba, vykdoma Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, yra viešuosius interesus atitinkanti paslauga. Šiame įstatyme ir Vyriausybės nustatyta tvarka taikomo priedo prie rinkos kainos mokėjimo tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybė, tvirtindama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo elektros energetikos sektoriuje ir viešuosius

interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos aprašus ir Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašą.

2. Elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių skatinama Vyriausybės nustatyta viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo elektros energetikos sektoriuje tvarka sumokant šiam gamintojui skatinimo kvotų paskirstymo aukcione laimėtą priedą prie rinkos kainos, kai valandinė kaina elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje yra mažesnė už Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą atskaitinę elektros energijos kainą arba jai lygi, arba sumokant šiam gamintojui didžiausios galimos kainos ir valandinės kainos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje skirtumą, kai valandinė kaina elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje yra didesnė už Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą atskaitinę elektros energijos kainą. Priedas prie rinkos kainos nėra mokamas, kai valandinė kaina elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje yra didesnė už didžiausią galimą kainą arba kai valandinė kaina elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje yra mažesnė arba lygi nuliui.

3. Didžiausia galima kaina apskaičiuojama kaip Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytos atskaitinės kainos ir gamintojo skatinimo kvotų paskirstymo aukcione laimėto priedo prie rinkos kainos suma.

4. Priedas prie rinkos kainos nustatoma ir skatinimo kvotos elektrinėms, siekiant šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje nurodyto uždavinio, paskirstomos skatinimo kvotų paskirstymo aukciono būdu. Skatinimo kvotų paskirstymo aukcionai organizuojami elektrinių prijungimo prie elektros tinklų regionuose statyti ar įrengti elektrines planuojančių asmenų grupei, nepriklausomai nuo elektros energijos gamybai planuojamų naudoti atsinaujinančių energijos išteklių, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytais terminais, ne vėliau kaip per 180 kalendorinių dienų nuo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos paskelbimo savo interneto svetainėje apie planuojamą organizuoti skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną nurodytame regione dienos. Skatinimo kvotų paskirstymo aukcionuose turi teisę dalyvauti visi asmenys, atitinkantys šias sąlygas:

1) teisės aktų nustatyta tvarka nėra pradėję elektrinės, dėl kurios kreipiasi dėl dalyvavimo skatinimo kvotų paskirstymo aukcione, statybos projekto vadovaujantis bendraisiais teisės aktų reikalavimais (gavę leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, su tinklų operatoriumi sudarę prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutartį, gavę statybą leidžiančius dokumentus ar kitus dokumentus, reikalingus elektrinės statybai);

2) įsipareigoję prisiimti balansavimo atsakomybę;

3) įsipareigoję demontuoti elektrinę teisės aktų nustatyta tvarka panaikinus leidimą gaminti elektros energiją;

4) pasirašę šio įstatymo 14 straipsnio 11 dalyje nurodytą ketinimų protokolą ir pateikę 14 straipsnio 13 dalyje nurodytą asmens prievolių įvykdymo užtikrinimą.

5. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustato konkretaus skatinimo kvotų paskirstymo aukciono priedo prie rinkos kainos didžiausią galimą dydį ar procentinį dydį, vadovaudamasi, skaidriais ir nediskriminaciniais principais. Priedo prie rinkos kainos didžiausio galimo dydžio negali viršyti skatinimo kvotų paskirstymo aukciono dalyvio pateiktas pasiūlymas dėl pageidaujamo priedo prie rinkos kainos. Priedo prie rinkos kainos didžiausias galimas dydis nėra skelbiamas viešai. Skatinimo kvotų paskirstymo aukciono dalyvis, kurio pateiktas pasiūlymas dėl pageidaujamo priedo prie rinkos kainos viršija Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą priedo prie rinkos kainos didžiausią galimą dydį, šalinamas iš tolesnio dalyvavimo skatinimo kvotų paskirstymo aukcione.

6. Skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtoju pripažįstamas dalyvis, nurodęs mažiausią pageidaujamą priedą prie rinkos kainos. Jeigu dviejų ar daugiau skatinimo kvotų paskirstymo aukciono dalyvių pateikti pasiūlymai dėl pageidaujamo priedo prie rinkos kainos sutampa, laimėtoju pripažįstamas dalyvis, pasiūlęs pagaminti didesnę elektros energijos kiekį. Jeigu sutampa pasiūlymai ir dėl elektros energijos gamybos kiekio, skatinimo kvota atitinkamame

prijungimo taške tokiems skatinimo kvotų paskirstymo aukciono dalyviams paskirstoma proporcingai jų pateikto kiekio pasiūlymams.

7. Skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojas Valstybinės kainų ir energetikos komisijos nustatyta tvarka ir terminais privalo pateikti investicinį projektą ir jį pagrindžiančius dokumentus, kuriuose, be kita ko, turi būti nurodytos investicijos į elektrinių įrengimą, prijungimą ir balansavimą, taip pat turi būti nurodyti elektros energijos gamybos kiekiai, elektrinių eksploatavimo kintamos sąnaudos, žaliavų kuro įsigijimo sąnaudos. Jeigu pateikti ne visi investicinį projektą pagrindžiantys dokumentai arba pateikti duomenys yra neteisingi, taip pat jeigu jų nepakanka nustatyti, ar dokumentai pagrindžia pateiktą investicinį projektą, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo investicinio projekto ir jį pagrindžiančių dokumentų pateikimo dienos praneša skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojui, kad būtina pateikti trūkstamus dokumentus ar informaciją. Skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojas trūkstamus dokumentus ar informaciją pateikia ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pranešimo gavimo dienos. Jeigu skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojas per nustatytą terminą nepateikia investicinio projekto ir (ar) jį pagrindžiančių dokumentų ar pateiktų dokumentų ar informacijos nepakanka nustatyti investicinio projekto pagrįstumui, skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojas per vieną mėnesį išbraukiamas iš skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojų sąrašo. Atsiradusi laisva skatinimo kvota paskirstoma organizuojant naują skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną, kaip numatyta šiame straipsnyje.

8. Skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėjimo šio įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka privalo kreiptis į Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo ir jį gauti. Tuo atveju, jeigu skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojas per nustatytą terminą nesikreipia dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo arba šis leidimas neišduodamas, netenka galios ar jo galiojimas panaikinamas Energetikos įstatyme ir Elektros energetikos įstatyme nustatytais pagrindais, skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojas per vieną mėnesį nuo bent vienos iš nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos išbraukiamas iš skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojų sąrašo. Atsiradusi laisva skatinimo kvota paskirstoma organizuojant naują skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną, kaip numatyta šiame straipsnyje.

9. Skatinimo kvotų paskirstymo aukcione turi teisę dalyvauti kitos valstybės narės (kitų valstybių narių) fiziniai ir juridiniai asmenys, planuojantys toje valstybėje narėje (valstybėse narėse) statyti ar įrengti elektrinę ir atitinkantys šio ir 63¹ straipsnių reikalavimus. Šiems asmenims skatinimo kvotų paskirstymo aukcione galimas paskirstyti elektros energijos kiekis nustatomas atsižvelgiant į:

- 1) iš tos valstybės narės (valstybių narių) praėjusiais kalendoriniais metais importuotą elektros energijos kiekį;
- 2) toje valstybėje narėje (valstybėse narėse) atsinaujinančių energijos išteklių dalį elektros energijos gamyboje praėjusiais kalendoriniais metais;
- 3) bendrąjį galutinį elektros energijos suvartojimą Lietuvos Respublikoje praėjusiais kalendoriniais metais;
- 4) skatinimo kvotų paskirstymo aukcione planuojamą paskirstyti elektros energijos kiekį.

10. Atskaitinė elektros energijos kaina apskaičiuojama Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka ir sąlygomis elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių elektrinėms, nepriklausomai nuo elektros energijos gamybai planuojamų naudoti atsinaujinančių energijos išteklių, vadovaujantis skaidriais ir nediskriminaciniais principais, ir taikoma visą skatinamąjį laikotarpį, be kita ko, atsižvelgiant į kainą elektros energijos biržoje.

11. Šiame straipsnyje numatytos nekintančios skatinimo priemonės taikomos, kol elektrinės pinigų srautų grynoji dabartinė vertė pasiekia nulį, tačiau ne ilgiau nei 12 metų nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos.

12. Gamintojas, laimėjęs skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną, įsipareigoja 12 metų kas metus gaminti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione laimėtą elektros energijos kiekį. Gamintojui nepagamintus skatinimo kvotų paskirstymo aukcione laimėto elektros energijos kiekio, kurio leidžiamas nuokrypis 10 proc., gamintojas iki einamųjų metų balandžio 1 d. į viešuosius interesus atitinkančių lėšų privalo sumokėti baudą, lygią pinigų sumai, kuri yra nustatoma skirtumą tarp gamintojo skatinimo kvotų paskirstymo aukcione laimėto elektros energijos kiekio ir faktiškai praėjusiais metais pagaminto elektros energijos kiekio, padauginus iš gamintojo laimėto priedo prie rinkos kainos ir elektros energijos vidutinės praėjusių metų kainos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje sumos. Gamintojui pagamintus didesnę, nei skatinimo kvotų paskirstymo aukcione laimėtą elektros energijos kiekį, priedas prie rinkos kainos už šį kiekį nėra mokamas.

13. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorius, vadovaudamasis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka dėl elektros energijos gamintojų investicijų į elektrines ir Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pateikta informacija apie gamintojo visas faktiškai patirtas investicijas elektrinės statybai, vertina investicijų į elektrinę, kuriai taikomos šiame straipsnyje nurodytos skatinimo priemonės, atsipirkimą. Nustačius, kad elektrinei išmokėtų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų ir valandinės kainos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje suma padengia elektrinės investicines ir veiklos sąnaudas, Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorius apie tai informuoja Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją, kuri priima sprendimą dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų mokėjimo nutraukimo.

14. Elektros energija, pagaminta elektrinėse, kurioms netaikoma skatinimo priemonė, taip pat elektros energija, pagaminta elektrinėse jų technologinių bandymų metu iki leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos, prekiaujama Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais.

15. Pasinaudojimo atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti paramos priemonėmis ir šaltiniais tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybė.

16. Elektros tinklų operatorius, siekdamas įvertinti visą šalyje pagamintą ir suvartotą atsinaujinančių išteklių energiją, tvarko visos gamintojų pagamintos elektros energijos apskaitą, taip pat elektros energijos, pagamintos ir gamintojo suvartotos savo reikmėms ir ūkio poreikiams, apskaitą.

17. Šio straipsnio nuostatos netaikomos asmenims, kurie įrenginiams įsigyti po šio įstatymo įsigaliojimo dienos pasinaudojo šio įstatymo 41 straipsnyje nurodytais paramos šaltiniais.

18. Iki 2018 m. lapkričio 1 d. pradėtas ir nebaigtas skatinimo kvotų paskirstymas šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose numatytais būdais, nutraukiamas. Asmenims, dalyvavusiems minėtuose aukcionuose, nedraudžiama dalyvauti pagal šiame straipsnyje nurodytą tvarką organizuojamuose skatinimo kvotų paskirstymo aukcionuose.“

10 straipsnis. 20¹ straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 20¹ straipsnio 10 dalį.

11 straipsnis. Įstatymo papildymas 20² straipsniu:

Papildyti Įstatymą 20² straipsniu:

„20² straipsnis. Perteklinės elektros energijos gamyba

1. Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis ne didesnės kaip 10 kW įrengtosios galios elektrinėse pagaminta perteklinė elektros energija privalomai superkama už Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą rinkos kainą. Pertekline elektros energija pripažįstama ne daugiau kaip 50 procentų vartotojo elektros tinkle įrengtose elektrinėse per kalendorinius metus iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintos elektros energijos.

2. Ne didesnės kaip 10 kW įrengtosios galios elektrinėse pagamintos elektros energijos centralizuota prekyba ir balansavimas, vykdomi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.“

12 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Elektrinių prijungimo prie elektros tinklų išlaidų paskirstymas

1. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka elektrinę pastatęs ar įrengęs asmuo apmoka faktines elektrinių prijungimo prie elektros tinklų išlaidas, nurodytas šio straipsnio 2 dalyje.

2. Elektrinės prijungimo prie elektros tinklų kaina yra lygi rangovo, laimėjusio elektros tinklų operatoriaus paskelbtą viešąjį pirkimą dėl gamintojo elektrinės prijungimo prie elektros tinklų, atliktų darbų kainai.

3. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos, kai elektrinę statantis ar įrengiantis asmuo teisės aktų nustatyta tvarka elektrinės prijungimo prie elektros tinklų darbus atlieka pats.

4. Jeigu pagal šio įstatymo 14 straipsnio 5 dalį statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo pasirenka kitą technologiniu ir ekonominiu požiūriu tinkamą elektrinės prijungimo tašką ir dėl to padidėja elektrinės prijungimo prie elektros tinklų sąnaudos, šias padidėjusias pagrįstas sąnaudas padengia elektrinę statantis ar įrengiantis asmuo.

5. Jeigu elektros tinklų operatorius iš kelių technologiniu požiūriu lygiaverčių alternatyvų savo nuožiūra, kaip nurodyta šio įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje, paskiria ekonomiškai mažiau palankų elektrinės prijungimo prie elektros tinklų tašką, elektros tinklų operatorius privalo padengti visas pagrįstas elektrinę statančio ar įrengiančio asmens dėl to atsirandančias papildomas sąnaudas.

8. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytos papildomos elektros tinklų operatoriaus sąnaudos yra laikomos viešuosius interesus atitinkančia paslauga ta dalimi, kuri buvo reikalinga atsinaujinančių energijos išteklių plėtrai užtikrinti ir kurių teisės aktų nustatyta tvarka patvirtina Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.“

13 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„26 straipsnis. Šilumos siurblių naudojimo skatinimas

Investicijos į šilumos siurblius, atitinkančius šio įstatymo 47 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus, ir investicijos, būtinos šiems siurbliams įrengti, skatinamos šio įstatymo aštuntajame skirsnyje nustatyta tvarka. Pasinaudojus šia paramos forma, netenkama galimybės naudotis skatinimo priemone, nurodyta šio įstatymo 11 straipsnio 6 punkte.“

14 straipsnis. Įstatymo papildymas 63¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 63¹ straipsniu:

„63¹ straipsnis. Skatinimo kvotų paskirstymo tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių aukcionas

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali sudaryti susitarimus su kita valstybe nare (kitomis valstybėmis narėmis), suteikiančius teisę toje valstybėje narėje (valstybėse narėse) planuojamoms statyti ar įrengti elektrinėms dalyvauti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione šio įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Susitarimai su kita valstybe nare (kitomis valstybėmis narėmis) dėl dalyvavimo skatinimo kvotų paskirstymo aukcione sudaromi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, jeigu kita valstybė narė (kitos valstybės narės) atitinka šias sąlygas:

1) su Lietuvos Respublika turi elektros jungtis;

2) įsipareigoja Lietuvos Respublikoje planuojamoms statyti ar įrengti elektrinėms suteikti teisę dalyvauti toje valstybėje narėje (valstybėse narėse) skirstant paramą;

3) elektrinėje, kuriai šio įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka taikomas atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti skatinimas, pagaminta elektros energija yra pridėjama prie atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip

Lietuvos Respublika įgyvendina šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 1 punkte nustatytus rodiklius ir 55 straipsnio 2 dalyje nustatytus tarpinius nacionalinius planinius rodiklius.“

15 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 42 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Iš Nacionalinei atsinaujinančių energijos išteklių plėtros programai įgyvendinti skirtų lėšų negali būti finansuojamos asmenų, kurie šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka įgijo ir turi teisę į šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose numatytas skatinimo priemones, elektrinių statybos ir įrengimo projektų parengimo ir įgyvendinimo išlaidos.“

16 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 20 straipsnio 18 dalį, šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 20 straipsnio 18 dalis įsigalioja 2018 m. lapkričio 1 d.

3. Šio įstatymo nuostatos netaikomos asmenims, kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos įgijo teisę pasinaudoti fiksuotu elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių tarifu. Tokiems asmenims taikoma iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusi Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3, 20 ir 21 straipsniuose nustatyta tvarka.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos energetikos ministras, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas